

Projektom Prvej pomoci začalo poskytovanie dočasných príspevkov na podporu udržania zamestnanosti a podporu SZČO počas vyhlásenej mimoriadnej situácie z dôvodu šírenia nákazy COVID-19 v období od 13. marca 2020 do 31.12.2020. Podmienkou pre poskytovanie jednotlivých príspevkov na udržanie zamestnanosti je, aby subjekt musel začať vykonávať svoju činnosť najneskôr od 01.02.2020.

Prepočet poklesu tržieb sa pre prípad že subjekt činnosť vykonával minimálne od 03/2019, uskutoční porovnaním výšky tržieb za marec/apríl/máj 2020 s výškou tržieb za rovnaký mesiac v roku 2019. Ak subjekt vykonával činnosť celý rok 2019, porovnáva sa priemer tržieb v roku 2019 (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) s tržbou za vykazovaný mesiac. Posledná možnosť výpočtu tržieb je určená pre subjekty, ktoré svoju činnosť vykonávali len časť roka 2019, no nie neskôr ako 01.02.2020.

1. Kto a za akých podmienok môže požiadať o odklad alebo odpustenie zaplataenia poistného na sociálne poistenie?

Oprávnenými žiadateľmi o odklad alebo odpustenie odvodov sú **zamestnávateelia a SZČO** – samostatne zárobkovo činné osoby (ďalej spolu ako „subjekt“ alebo „žiadateľ“), **ktorým v dôsledku nariadení príslušných orgánov a mimoriadnej situácie poklesol čistý obrat alebo príjmy z podnikania o 40 a viac percent.** Možnosť požiadať o odklad sa však týka len časti odvodov za zamestnávateľa alebo povinne poistených SZČO (nie odvodov za zamestnancov). Pokles tržieb žiadateľa sa určí podľa vyššie uvedeného modelu výpočtu tržieb.

Pri posúdení nároku na nemocenskú alebo dôchodkovú dávku sa poistné za príslušný mesiac 2020, ktoré bolo zamestnávateľovi alebo povinne poistenej SZČO odpustené, považuje za zaplatené.

Odklad odvodov za marec (pôvodne splatné v mesiaci apríl 2020):

- V prípade že už Sociálnej poisťovni bol predložený **elektronický** alebo **listinný** formulár za mesiac marec 2020 k predĺženiu splatnosti tohto poistného na 31. júl 2020, nepredkladá žiadateľ nový formulár k predĺženiu splatnosti na 31. december 2020, ale k tomuto predĺženiu dôjde automaticky.

a) Odpustenie odvodov za apríl (pôvodne splatné v mesiaci máj 2020):

- Subjekty ktoré mali v apríli 2020 uzatvorenú prevádzku na základe rozhodnutia príslušného orgánu najmenej 15 dní, nie sú povinní zaplatiť poistné na sociálne poistenie za apríl 2020, a to len za

splnenia podmienky odoslania **čestného vyhlásenia** Sociálnej poisťovni o uzatvorení prevádzky najneskôr do 18.05.2020.

- Povinnosť vykazovať poisťné na sociálne poistenie za mesiac apríl 2020 zostala pre dotknuté subjekty v platnosti aj v prípade odpustenia odvodov.

b) Odklad odvodov za máj (pôvodne splatné v mesiaci jún 2020):

- Subjekt v prípade záujmu o odklad odvodov oznámi pokles obratu o minimálne 40 % odoslaním elektronického formuláru alebo formuláru v listinnej podobe, ktorý je potrebné doručiť sociálnej poisťovni najneskôr do 30. júna 2020.

c) Odklad odvodov za jún (pôvodne splatné v mesiaci júl 2020):

- Sociálna poisťovňa zverejnila dňa 24.06.2020 tiež formulár na odklad splatnosti odvodov za mesiac jún 2020 a to rovnako až do 31.12.2020, o ktorý môže subjekt požiadať odoslaním elektronického alebo listinného formuláru sociálnej poisťovni.

2. Podmienky pre odklad daňového priznania a platby dane

Oprávnenými osobami na podanie daňového priznania do konca mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie za zdaňovacie obdobie kalendárneho roka 2019, sú všetky právnické a fyzické osoby, ktoré nestihli podať daňové priznanie k dani z príjmov v riadnom termíne do konca marca.

V prípade ak je zdaňovacím obdobím subjektu hospodársky rok, na základe oznámenia o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania podaného do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, možno predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania najviac o tri celé kalendárne mesiace (o celých šesť kalendárnych mesiacov, ak mal subjekt príjmy zo zahraničia), od pôvodného termínu na podanie daňového priznania.

3. Kto a dokedy môže žiadať o príspevky na mzdu zamestnancov?

Príspevok možno žiadať len na zamestnancov, ktorí:

- nastúpili do zamestnania najneskôr 01.03.2020,
- sú v pracovnom pomere (nie práce na dohodu a pod.),
- nie sú vo výpovednej lehote,
- nie sú poberateľmi dávok sociálneho zabezpečenia v podobe PN alebo OČR,
- nie sú poberateľmi príspevku na mzdy z úradu práce, soc. vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“).

Žiadateľmi o príspevky môžu byť zamestnávateľia ktorí:

a) museli povinne uzatvoriť/obmedziť prevádzky:

Príspevok na úhradu náhrady mzdy zamestnanca vo výške 80% jeho priemerného mesačného zárobku, bude poskytnutý najviac vo výške 1 100,- Eur. V prípade dohody zamestnávateľa so zástupcami zamestnancov na základe kolektívnej zmluvy bude zamestnávateľovi poskytnutá refundácia za vyplatenú náhradu mzdy najviac v sume 880,- Eur.

b) neboli povinní uzatvoriť/obmedziť prevádzky:

Zamestnávateľia, ktorí svoje prevádzky síce nemuseli nariadením úradu verejného zdravotníctva povinne zatvoriť, no v dôsledku vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu došlo k prerušeniu alebo obmedzeniu ich činnosti, majú nárok na čerpanie tzv. Opatrenia č. 3 v prípade, že udržia pracovné miesta.

V rámci uvedeného opatrenia majú subjekty možnosť výberu medzi dvoma druhmi príspevku (vyberajú si len jedno z opatrení na celé obdobie poskytovania príspevku):

- **V prvom prípade** ide o príspevok 3A, určený na úhradu náhrady mzdy zamestnanca z dôvodu prekážok na strane zamestnávateľa, teda ak zamestnávateľ nemôže zamestnancovi pridelovať prácu. Výška príspevku je najviac 80 % priemerného zárobku zamestnanca, maximálne v sume 880,- Eur.
- **Druhou možnosťou** je forma paušálnej úhrady časti mzdových nákladov na každého zamestnanca v závislosti od poklesu tržieb zamestnávateľa, oproti rovnakému obdobiu v roku 2019 (prípadne v porovnaní s februárom 2020 alebo priemerom za rok 2019 – pozri vysvetlenie v odseku I. tohto článku). Forma príspevku zvaná tiež ako 3B môže byť za mesiace apríl až júl poskytnutá pri poklese tržieb o:

20,00 – 39,99% do 180,- Eur,

40,00 – 59,99% do 300,- Eur,

60,00 – 79,99% do 420,- Eur,

80 % a viac do 540,- Eur.

Pre zasielanie žiadostí o príspevok na mzdu zamestnancov podľa opatrenia č.3 **za mesiac apríl bola lehota predĺžená do konca júna, teda 30.06.2020** a za mesiac máj do 31.7.2020. Žiadosť za mesiac jún a júl možno podať do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola zamestnancovi vyplatená mzda (teda napr. o príspevok na júnovú výplatu vyplatenú v júli, možno žiadať do konca augusta).

4. Podpora SZČO, ktoré uzatvorili prevádzky alebo došlo k poklesu ich tržieb

Príspevok podľa opatrenia č. 2, ktoré je určené pre fyzické osoby prevádzkujúce živnosti podľa živnostenského zákona, osoby vykonávajúce slobodné povolania (advokáti, notári, umelci a pod.) a pre osoby vykonávajúce poľnohospodársku činnosť, možno žiadať do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý osoba požaduje poskytnutie pomoci (za mesiac máj je teda ešte možné podať žiadosť o príspevok do konca júna).

Výška príspevku sa taktiež určí podľa modelu výpočtu tržieb spomenutého v úvode tohto článku:

20,00 – 39,99% do 180,- Eur,

40,00 – 59,99% do 300,- Eur,

60,00 – 79,99% do 420,- Eur,

80 % a viac do 540,- Eur.

Okrem uvedených opatrení, k podpore možno zaradiť aj **ochranu nájomcov** a preplatenie nájmu štátom pre nájomcov. V súvislosti s „preplácaním nájomného bol legislatívny proces komplikovanejší a informácie Vám prinesieme v samostatnom článku.

5. Pomoc SZČO a jednoosobovým s.r.o., ktoré nemajú žiaden iný príjem

Pre účely poberania príspevku podľa opatrenia č. 4 sa za SZČO považuje aj fyzická osoba, ktorá je jediným spoločníkom v tzv. jednoosobovej s.r.o. a ktorej zisk po zdanení za posledné ukončené účtovné obdobie bol maximálne 9 600 eur. Ďalej rozumieme pod pojmom SZČO pre účely príspevku fyzickú osobu, ktorá je konateľom v jednoosobovej s.r.o. a zároveň nie je jej zamestnancom, ani spoločníkom v inej s.r.o.. Za tzv. jednoosobovú s.r.o. sa považuje len taká, ktorá nemá žiadnych zamestnancov.

Opatrenie zaraďuje pod pojem príjem: starobný, predčasný starobný, invalidný, čiastočný invalidný alebo výsluhový dôchodok. Naopak materské, rodičovský príspevok, príspevok od ÚPSVaR za mentoring/tútoring, vdovecký, vdovský alebo sirotsky dôchodok, príspevok poskytnutý v rámci tohto opatrenia za prechádzajúci mesiac a pod. sa za príjem nepovažujú.

Žiadosť je potrebné podať na príslušný ÚPSVaR elektronickým formulárom (výnimočne aj poštou/osobne) pre **SZČO** alebo **jednoosobové s.r.o.** najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom osoba nemá žiaden príjem (ak teda napr. nemá osoba príjem v máji, žiadosť o príspevok na tento mesiac možno podať do konca júna).